

Sisemise põlemisega India eksootika

FOTOD: RENE SUURKAEV

Agnes Aaliste teenijannas ja Maarja Miti Kuningannas on tunda uut avanemist.

"Eesti Päevaleht" 22.1.08

Arvustus

Madli Pesti
teatrikriitik

Jaan Toominga käe all ühise hingamise saavutanud teatritudengid rändavad diplomilavastuses mööda Rabindranath Tagore allegoorilisi mõtteradu.

Kirjutades Bengali luuletaja, kirjaniku, helilooja ja filosoofi, esimese Aasiast pärit Nobeli kirjanduspreemia laureaadi Rabindranath Tagore (1861–1941) näidendist "Pimeda toa Kuningas" Jaan Toominga lavastuses ja lavakunstikooli 23. lennu tudengite esituses, peaks lähtuma teistsugustest kriteeriumitest kui mõne teatri statsionaarse esietenduse puhul.

keeruline nii näidendi poeetiline ja võõrapärane tekst kui ka Toominga nõutav lavaline intensiivsus. Tooming on "Lavakooliraamatu" esimeses osas öelnud, et õpetaja ülesanne on tekitada "see ühine vaim, ühine hingamine proovides ja etendustes".

See ühine hingamine on uues lavastuses saavutatud ja noored saavad seatud ülesannetega väga hästi hakkama. Polnud ka tavapärasel esietendustel kohatavat närvilisust ega kobamist. Eraldi tahan ära märkida peaosalist Kuningannat esietendusel mänginud Maarja Miti, tema teenijanna rollis olnud Agnes Aaliste ning Marek Tammetsi (vürst Kanchina) – neis oli varasemate töödega võrreldes tunda mingit avanemist ja sügavust.

23. lennul on diplomilavastusi seinast seinale. Teatrit on tehtud lastele ("Tinasõdur, baleriin ja siga"), täiskasvanutele ("Kajakas"), on trallitatud ("Eksituste

Etenduses otsi lahti ei jäeta - lavastus areneb kindlas, vankumatus suunas.

Lavastus

"Pimeda toa Kuningas" Rabindranath Tagore

- Lavastaja Jaan Tooming, lavastaja assistent Anne Tüürpu, kunstnik Inga Vares
- Osades lavakunstikooli 23. lennu üliõpilased Agnes Aaliste, Juss Haasma, Martin Mill, Maarja Mitt, Jekaterina Novosjolova, Andres Oja, Meelis Põdersoo, Elina Pähklimägi, Ago Soots, Marek Tammets ja Kristo Viiding
- 24. ja 25. jaanuaril ning 2. ja 3. veebruaril Estonia kammersaalis

komöödia"), tantsitud ("tsuaF"), lauldud ("Kõnõlivaq küllh"). Neist viimati mainitu, mille eesti folkloori põhjal on kokku seadnud Anne Tüürpu ja mida esitati Kõismäe tornis vaid paar korda, läks vahest enim hinge. Praegu mängukavas olevatest tükkidest soovitaks teatrisõbral erilise elamuse saamiseks kindlasti vaadata Saša Pepeljajevi lavastatud "tsuaFi" NO99 teatris.

Toomingalik valik

See, et noortega teeb tööd ka Jaan Tooming, laiendab kindlasti nende silmaringi. Tagore näidendi valik on väga toomingalik, meenub tema üle-eelmise lennuga tehtud Shaw' "Tagasi Meetusala juurde". Näidend on allegooriline ja filosoofiline jutustus inimese teekonnast jumalani. Lõiknäidendist: "Valgust, valgust! Miks ei ole valgust?" "Mu kuninganna, kõik teie teised ruumid on valgustatud – kas te ei igatsegi pageda valguse käest sellesse pimedesse tuppa?" "Aga miks see tuba peab pime olema?" "Sest muidu te ei tunneks

Arvustus

Madli Pesti
teatrikritik

Jaan Toominga käe all ühise hingamise saavutanud teatritudengid rändavad diplomilavastuses mööda Rabindranath Tagore allegooriliselt mõtteradu.

Kirjutades Bengali luuletaja, kirjaniku, helilooja ja filosoofi, eesimese Aasiast pärit Nobeli kirjanduspreemia laureaadi Rabindranath Tagore (1861–1941) näidendist "Pimeda toa Kuningas" Jaan Toominga lavastuses ja lavakunstikooli 23. lennu tudengite esituses, peaks lähtuma teistsugustest kriteeriumitest kui mõne teatri statsionaarse esietenduse puhul.

Pole oluline, kuidas sobitub lavastus teatri repertuaari, mille line on lavastuse roll lavastaja loomingus ning kõige tähtsam pole ka see, kuidas said rollidega hakkama näitlejad. Diplomilavastuse puhul on olulisim, kui mitmekülgset suudavad lavastused esitleda noori näitlejatundengeid potentsiaalsetele tööandjatele ehk teatrijuhtidele ning kuidas sobitub konkreetne lavastus teiste diplomilavastuste rivvi.

Noored on ise õelnud, et "Pimeda toa Kuningas" oli neile kõige raskem lavastus. Ilmselt on nii vaimselt kui ka tehniliselt

keeruline nii näidendi poeetilise ja võõrapärane tekst kui ka Toominga nõutav lavaline intensiivsus. Tooming on "Lavakooliraamatu" esimeses osas õelnud, et õpetaja ülesanne on tekitada "see ühine vaim, ühine hingamine proovides ja etendustes".

See ühine hingamine on uues lavastuses saavutatud ja noored saavad seotud ülesannetega väga hästi hakkama. Polnud ka tavapärasest esietendustel kohatavat närvilisust ega koba-mist. Eraldi tahan ära märkida peaosalist Kuningannat esietendusel mänginud Maarja Miti, tema teenijanna rollis olnud Agnes Aaliste ning Marek Tammetsi (vürst Kanchina) – neis oli varasemate töödega võrreldes tunda mingit avanemist ja sügavust.

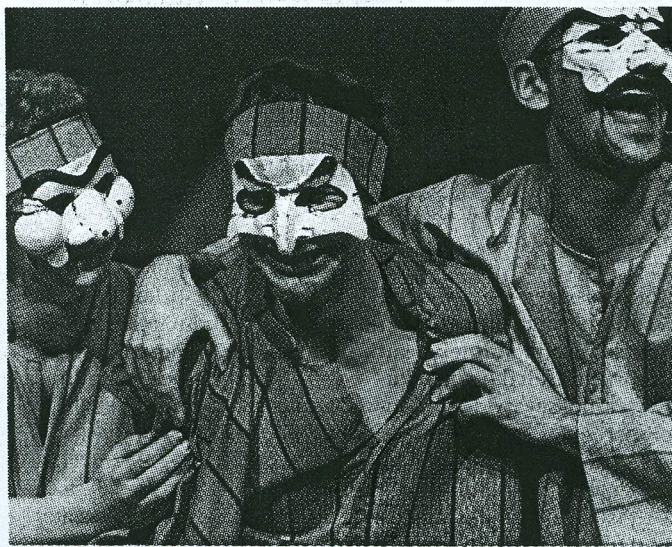
23. lennul on diplomilavastusi seinast seinast. Teatrit on tehtud lastele ("Tinasõdur, baleriin ja siga"), täiskasvanutele ("Kajakas"), on trallitatud ("Eksituste

Etenduses otsi lahti ei jäeta - lavastus areneb kindlas, vankumatus suunas.

Lavastus

"Pimeda toa Kuningas" Rabindranath Tagore

- Lavastaja Jaan Tooming, lavastaja assistent Anne Türrpu, kunstnik Inga Vares
- Osades lavakunstikooli 23. lennu üliõpilased Agnes Aaliste, Juss Haasma, Martin Mill, Maarja Miti, Jekaterina Novosjolova, Andres Oja, Meelis Põdersoo, Elina Pähklimägi, Ago Soots, Marek Tammets ja Kristo Viiding
- 24. ja 25. jaanuaril ning 2. ja 3. veebruaril Estonia kammersaalis

Martin Mill, Ago Soots ja Andres Oja

komöödia"), tantsitud ("tsuaF"), lauldud ("Kõnõlivaq küll"). Neist viimati mainitu, mille eesti folkloori põhjal on kokku seadnud Anne Türrpu ja mida esitati Kõismäe tornis vaid paar korda, läks vahest enim hinge. Praegu mängukavas olevatest tükkidest soovitaks teatrisõbral erilise elamuse saamiseks kindlasti vaadata Saša Pepeljajevi lavastatud "tsuaFi" NO99 teatris.

Toomingalik valik

See, et noortega teeb tööd ka Jaan Tooming, laiendab kindlasti nende silmaringi. Tagore näidendi valik on väga toomingalik, meenub tema üle-eelmise lennuga tehtud Shaw' "Tagasi Meetusala juurde". Näidend on allegooriline ja filosoofiline jutustus inimese teekonnast jumalani. Lõik näidendist: "Valgust, valgust! Miks ei ole valgust?" "Mu kuninganna, kõik teie teised ruumid on valgustatud – kas te ei igatsegi pageda valguse käest sellesse pimedasse tuppa?" "Aga miks see tuba peab pime olema?" "Sest muidu te ei tunneks valgust ega pimedust."

Vaatajale etenduses otsi lahti ei jäeta – lavastus areneb oma kindlas, vankumatus suunas (valguse poole). Kohati häirib paatoslik suhtumine materjali, kuid seda võib pidada ka stiilivõtteks. Etendust vaadates tundub, nagu oleks külla tulnud festival Orient ning toonud Indiast värvilist, eksootilist ja sisemise põlemisega kultuuri. ●

www.epl.ee
Loe Päevaleht Online'il!